

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIII.

Gegužė — May 8, 1968

Nr. 53

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NEAPYKANTA AMERIKAI

EUROPIEČIAI PRADEDA VIS DAUGIAU IR DAUGIAU NEMĖGTI, GALIMA SAKYTI, NEAPKĘSTI AMERIKOS. — NE DĖL JOS KLAI-
DŲ, BET ĮRODYTO SILPNUMO.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Kodėl europiečiai nekenčia amerikiečių? Kodėl Vokietijos studentai, kurie dar ir dabar gali savo akimis palyginti komunistinį 'rojų' su gerbūviu ir laisve Vakaruose, šaukia valio Šiaurės Vietnamo itin žiauriam diktatoriui Ho-Čiminui? Tiesa, jie neturi simpatijų Rytų Vokietijos ar Sovietų Sąjungos bei jos satelitų liberališkiesiems režimams. Jie žaviisi Marksu ir protestuoja prieš jo mokslo iškraipymą Sovietijoje. Bet jei taip, kodėl staiga tokios simpatijos Ho-Čiminui ir Raudonosios Kinijos Mao-Cetungui? Atsakymas persiima toks, kad Ho-Čiminas ir jo bendras Mao susilaukė nelauktų simpatijų Vokietijoje dėl to, kad kovoja prieš amerikiečius ir... laimi.

Į amerikiečius Europoje nuo senų senovės žiūrima su panieka ir pagarba kartu. Atsimenu, Lietuvoje mes į savo tautiečius iš šio krašto kartais žiūrėdavome su pavydu, bet dažnai mums jie atrodė ne visai gudrūs, kurie, sakykim, mūsų ūkiniam sektoriuje anksčiau ar vėliau turėjo pralaimėti vietiniams vertelgoms. Ameri-

kiečiai, švelniai tariant, dažnai atrodė daugiau ar mažiau naivūs.

Čia turbūt nebuvo specifinė lietuviška pažiūra, taip žiūrėjo ir kiti europiečiai. William S. Schlamm, Vokietijos žydų kilmės amerikiečių žurnalistas, dabar gyvenąs Šveicarijoje ir turįs savo skiltį (kolumną) Springerio laikraščiuose V. Vokietijoje, rašy-

damas apie europiečių neapykantą Amerikai National Review samprotavą sekančiai.

Girdi, europiečių anti-amerikonizmą galima lengvai išaiškinti. Tai moters neapykanta savo meilužiui, kuriuo nusivilta. Europiečiai iš seno yra pripratę prie amerikiečių silpnųjų iki kvailumo imtinai, tačiau nepaisant to Amerika buvo laikoma pirmąja pasaulio galybe... iki Vietnamo. Iki to laiko Europos nepasitenkinimas Amerika, koks didelis jis nebūtų, visada pasis-

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVOJ VIS DAR NESUGEBA SUORGANIZUOTI PATENKINAMO BATŲ TAISYMO...

Balandžio 18 d. Vilniuje buvo -- tik vienai dienai -- sušaukta vadinamoji "LTSR aukščiausioji taryba", tariamasis Lietuvos seimo ar parlamento pakaitalas. Susirinkimo paskirtis buvo -- atlikti iš anksto parašyto atsisaukimo-nutarimo paskelbimo apeli-gą. Atsisaukimas šį kartą lietu "buitinį gyventojų aptarnavimą", -- darbą, kurį anksčiau atlikdavo privatūs amatininkai, ir kuris dabar yra pavestas atlikti valdžios steigiamoms ir kontroliuojamoms dirbtuvėms.

Atsisaukime visų pirma iškalbingai pagirtą tų dirbtuvių pažangą. Sako, nuo 1962 iki 1967 metų gyventojų aptarnavimas pagerėjęs daugiau kaip tris kart, o kaime net beveik puspenkto karto. Bet tas pagyrimas visiškai nesako, kad dabar aptarnavimas jau geras. Jis tik rodo, kad 1962 metais jis buvo triskart ar net puspenkto karto blogesnis negu dabar. Apie dabartinę padėtį atviriau kalba antroji atsisaukimo dalis, kurioje surašyta net 22 įvairiausi raginimai ir pavidimai aptarnavimą taisyti. "Aukščiausioji taryba" vis dar teberagina "išplėsti skubaus avalynės taisymo bei cheminio drabužių valymo paslaugas, didinti skalbyklų ir sudėtingos buitinės technikos remonto įmonių pajėgumus, žymiai pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, sutrumpinti užsakymų atlikimo trukmę, kelti aptarnavimo kultūrą... aprūpinti buitinio gyventojų aptarnavimo įmones žaliava, medžiagomis, įrengimais bei įrankiais... apsvaistyti galimybę 1969-1970 metais padidinti kvalifikuotų šios srities darbininkų parengimą..." ir tt.

Iš tų paraginimų galima spręsti tik, kur bei kiek yra skylių aptarnavime, bet nekalbama

apie tų skylių dydį. Viena aišku, kad išvaikius privatinius amatininkus ir išnaikinus jų dirbtuvėles, valdinės įmonės ligi šiol dar nepajėgia atlikti to darbo, kurį amatininkai ir dabar galėtų atlikti, ir be tų žodinių atsisaukimų. "Komunizmo statytojų" monopolis -- 23 metai po karo -- vis dar nesugeba suorganizuoti patenkinamo batų taisymo, drabužių valymo bei skalbimo, vis dar neturi tiems reikalingas medžiagų, įrankių, nei darbą mokančių žmonių...

Toks pasiraginimas viską "gerinti ir didinti" nebe pirmas Lietuvoje, ir jis niekam neteikia vilčių, kad daug kas dėl jo pasikeistų. Kaip visi tokios rūšies "nutarimai", taip ir šis tik bendrybiškai ragina "gerinti, plėsti ir kelti", bet nenurodo nei konkretaus plano, nei konkrečių priemonių. Todėl darbas organizuojamas taip, kaip kur kokiam biurokratui kada į galvą ateina.

Tuo pačiu metu, kai laikraštininkai laikė savo pareigą pagirti naują nutarimą, kaip "dar vieną įrodymą partijos

VIRŠUJE: Prezidentas Johnsonas su Averell Harrimanu, kuriam pavesta Paryžiuje pradėti pirmuosius kontaktus su Š. Vietnamo įgaliojimu atstovu, aptaria Vietnamo problemą.

DERYBOS PARYŽIUJE BUS ILGOS IR SUNKIOS

Pranešimas apie prasidėsiančius šį penktadienį Paryžiuje pasitarimus tarp Amerikos ir Šiaurės Vietnamo, plačiajame pasaulyje buvo sutiktas kaip reikšmingas įvykis, bet tik ateities parodys, kiek prasmingi tie pradiniai pokalbiai bus buvę.

Amerikos pagrindinis siekimas yra taikingas Vietnamo problemos su tvarkymas. Tai turėtų būti pasiekta diskusijų keliu ir niekas neabejoja, kad tos diskusijos bus sunkios ir ilgos. Tačiau šie įžanginiai kontaktai toli gražu dar nereikš, kad Amerikos ir Šiaurės Vietnamo atstovai jau išitraukė iš esmingio pobūdžio derybas.

ir vyriausybės rūpinimosi liaudies gerove", KOMJAUNIMO TIESA ėmė ir visai atvirai papasakojo, kaip tie biurokratai tvarko žmonių aptarnavimo reikalus. (Nukelta į 3 psl.)

Tai tebus kontaktai iš-tirti dirvai, kurioje galėtų eiti į esmingesnes derybas.

Vis dėlto, kaip pažymėjo prezidentas Johnsonas, reikia tikėtis, kad kontaktai reikš žingsnį pirmyn. Tačiau jis išpėjo nelaukti, kad susitarimas ateis greitai ar lengvai. Hanoi savo pranešime apie dalyvavimą Paryžiuje pakartoja senus reikalavimus ir, kaip reikėjo laukti, tame pranešime nepašyktėjo žodžių amerikiečius kaltinti agresija. Paryžiaus pasitarimų tikslas, sako Hanoi, yra nustatyti su Amerika nesąlyginį nutraukimą vykdomų bombardavimų ir kitų karo veiksmų prieš Š. Vietnamą, o tik po to galės būti susitarta dėl pokalbių kitom abi puses liečiančiom problemom.

Prezidentas Johnsonas nedėstė Amerikos pozicijos Paryžiaus pasitarimams, kaip jis sakė, būtų neišmintinga iš anksto tą poziciją deta-

liai atskleisti. Manoma, kad viena ir kita pusė išdėstys savo nusistatymą pasitarimų metu. Iš tokio apsigalvimo nuomonėmis būtų galima dėti pagrindus tolimesniems pokalbiams. Žinoma, Amerika turi savo poziciją, arba, kaip išsireiškė prezidentas Johnsonas, savo pažiūrą. Ji aiškiai išdėstyta jo kalboje kovo 31 d. Tad prezidentas pranešė bombardavimų šiaurėje apribojimą, pareikšdamas, kad taika gali būti pasiekta pagrindan dedant Ženevos 1954 m. susitarimus ir tokioje politinėje aplinkoje, kuri leistų visiems pietiniams vietnamiečiams laisvai pasirinkti savo kelią be jokio dominavimo ar įsikišimo iš svetur.

Prezidentas Johnsonas ta pat proga priminė, kad ribotas Šiaurės bombardavimo sustabdymas gali būti atšauktas, jeigu į šį santūrų mostą panašiu mostu neatsakys Hanoi vyriausybė. Įvykiai parodys, ar bus galima nutraukti visus Šiaurės bombardavimus. Amerika neturi jokio noro plėsti karą, sakė prezidentas, tačiau ji niekad nesutiks su koku nors surogatu ir to nevadins taika. Jis pakartojo anksčiau Maniloje duotą pasižadėjimą, kad Amerika yra pasirodusi savo kariuomenę atitraukti iš Pietų Vietnamo, jei Hanoi atšauks savo pajėgas į Šiaurę, sustabdys infiltraciją ir jei atslūgs smurtas.

Tokia yra oficiali Amerikos pažiūra. Kaip matome, čia esama pakankamai vietos deryboms dėl teisingo ir garbingo sprendimo Vietnamo problemai.

-- Gerai darbas atliktas! Dabar išklijuok ant sienų mūsų taikos deklaraciją!

IS VISO PASAULIO

• 4 AUSTRALŲ ŽURNALISTAI Žuvo stebėdami kautynes viename iš Saigono priemiesčių. Penktasis, nudavęs mirusį, vėliau pabėgo ir papasakojo apie tragišką įvykį, kaip komunistiniai įsiveržėliai įsiviliojo juos į savo spąstus.

• 122 P. VIETNAMO miestai ir karinės bazės gegužės 5 d. susilaukė tuo pačiu metu komunistų pradėtų atakų. Ar šios kovos vyko Saigono ir kt. miestų priemiesčiuose, tačiau atakos jau nebeturėjo tos jėgos, kurią komunistai parodė Tet atakų metu. Kaip vietos amerikiečių karys išsireiškė, šioje atakoje daug dėmų, bet maža ugnies. Tai vis lyginant su ankstyvesniais komunistų užsimojimais sukelti miestų gyventojus prieš vietos administraciją ir užimti pačias svarbiausias strategines pozicijas. Bet ir šiuo atvejų kovos pareikalavo daug aukų. Skaičiama, kad jau yra virš 13,000 užmuštų komunistų užpuolikų.

• POLITINIŲ SLUOGSNIŲ komentaruose apie naujai pradėtą komunistų ataką Vietname vyrauja nuomonė, kad tai jų desperatiškas noras sustiprinti savo karines pozicijas deryboms prasidedant.

• ČEKOSLOVAKIJOS DELEGACIJOS vizitas Maskvoje ir pradėtos derybos dėl paskolos čekų pramonėi atstatyti pasibaigė nesutarimu. Kremlius nenorėjo, kad čekai tuo reikalu kreiptųsi pagalbos į Vakarų sostines, bet norėdamas suteikti paskolą, norėtų išsiderėti ir politinių koncesijų iš naujojo Prachos režimo.

Neapykanta Amerikai...

(Atkelta iš 1 psl.)

baigdavo nusilenkimu jos jėgai. Bet jei pasaulio galingiausia valstybė negali nugalėti penktos rūšies partizanų bandų, Europa pradeda į Ameriką žiūrėti su panieka. Taip jau yra gamtoje, kad silpnas ne tik jaučia panieką stipresniam, kai tas gauna mušti, bet dar pats igauna norą tą buvusį stipruolį įskaudinti. Tas procesas dabar ir vyksta Europoje.

Europiečiai mato, kad Jungtinių Amerikos Valstybių karo mašina dėl vienos ar kitos priežasties negali nugalėti Vietkongo. Ir jei taip, jie bando pasidaryti iš to fakto savo išvadas. Kiekviena Vakarų Vokietijos vyriausybė savo politiką rėmė Amerikos karine apsauga. Bet ką gali daryti Vokietijos vyriausybė, jei ji mato, kad JAV negali apsaugoti net Pietų Vietnamo? Ar gali koks atsakingas vokiečių politikas remtis amerikiečių karine globa, ypač po to, kad prezidentas Johnsonas apribojo bombardavimą?

Reikalą dar pablogina supratimas, kad Amerikos pastangos Vietname yra suvaržytos nenorint į karą įtraukti Sovietų Sąjungos. Jei taip, jei Amerika bijo tiesioginės konfrontacijos su sovietais pietryčių Azijoje, tai kaip ji gali rizikuoti susirėmimu su sovietais Europoje, kur jų interesai ir pajėgumas yra daug didesni?

Trumpai tariant, juo daugiau europiečiai patikė amerikiečių aiškinimui apie jų santūrumą Vietname, juo daugiau jie įsitikina, kad jie turi peržiūrėti savo ligišolinę laikyseną. Galima sutikti, kad amerikiečiai turėjo blogus generolus ar blogus karius, tie galėtų 'pasitaisyti' Europos karo lauke. Tačiau vokiečiai netektų bet kokio pasitikėjimo amerikiečiais, jei tie savo kapituliaciją pietryčių Azijoje išaiškintų nenoru susidurti su Sovietų Sąjunga ar... šiuo metu visai silpna Raudonąja Kinija.

Kiekvienas amerikietis turėtų sutikti su vokiečio logika: jei amerikiečiai pasitraukia iš pietryčių Azijos, bijodami sovietų, jie tą patį padarys ir Europoje.

Tokioje situacijoje vokiečiams nelieta nieko kito kaip svajoti apie susitarimą europiečių tarpe arba 'susitaikymą' su sovietais. Bet tokios svajonės yra nemalonios,

Vakarų žvalgybos, apamai imant, po antrojo pasaulinio karo bendradarbiavo labai glaudžiai, Paryžius ir Londonas laikė savo ryšininkus Washingtone, kurie dažnai dalinosi savo patyrimu su nauja amerikiečių špionažo organizacija CIA. Pasitaikė, kad britų ryšininkas buvo sovietų šnipas Kim Philby, kurio nuotykius čia neseniai aprašėme. Jo prancūzų kolega De Vosjoli buvo daugiau draugiškas amerikiečiams. Tiek draugiškas, kad atsisakė vykdyti Paryžiaus įsakymą šnipinėti prieš amerikiečius ir čia, Amerikoje, pasiliko kaip savanoriškas tremtinys. Ne dėl to, kad jis mylėtų Ameriką daugiau už Prancūziją, bet dėlto, kad rimtai įtarė, kad jo surinktos žinios pasitarnaus daugiau Maskvai negu Paryžiui.

Savo įtarimą De Vosjoli pagrindė ne tik sovietų perbėgėlio 'Martel' pranešimu, bet ir savo patyrimu incidente, kurį pavadinsime Kubos epizodu.

Po nelaimingos 'Kiaulių lankos' invazijos bandymo amerikiečiai praktiškai pasiliko be savo šnipų Castro Kuboje. Prancūzai buvo ta prasme laimingesni ir jų žvalgybai Kuboje vadovavo tas pats De Vosjoli. Kiekvieno atveju, prancūzų šnipai pirmieji susekė 1962 m. sovietų vidutinio tolumo raketą Kuboje, kurių pagalba Chruščiovas žadėjo šantažuoti prezidentą Kennedy. Tas žinias De Vosjoli, kuris dažnai lankėsi Havanoje, perdavė ne tik Paryžiui, bet ir amerikiečių CIA direktoriui John Mc Cone. Tai nebuvo vienini-

nes mažai patikimos. Ir taip verčiami svajoti vokiečiai pradeda jausti neapykantą amerikiečiams, kurie juos priverstė taip svajoti.

Bet jei Amerika pasiitraukia iš pietryčių Azijos, ji turės trauktis iš Europos ir tada Jungtinės Amerikos Valstybės nebus jau 'Amerikos tvirtovė', bet tik neapgina oazė komunistinėje dykumoje.

Iki tol, kol Amerika bijo savo pačios jėgos ir nelaimi Vietname, nėra jokios vilties, kad europiečiai Ameriką pradėtų mylėti, nes Europos priešamerikoniškos nuotaikos yra tiesioginė išdava pačių amerikiečių nusistatymo: "we must not win". Žiauru, bet teisinga.

telės amerikiečių informacijos, tačiau jos papildė kitas žinias ir buvo labai naudingos, kas, žinoma, prisidėjo prie gerų santykių tarp amerikiečių ir prancūzų žvalgybos pareigūnų išlaikymo.

Tų pačių metų spalio 5 d. į Washingtoną atvyko De Vosjoli viršininkas generolas Jacquier arčiau susipažinti su amerikiečių žvalgybos būdais ir buvo čia amerikiečių labai nuoširdžiai sutiktas.

Nuo Kennedy laiško de Gaulle apie sovietų agentų išgalėjimą Prancūzijoje jau buvo praėję šeši mėnesiai ir niekas dar nebuvo pasikeitę. Tas, žinoma, amerikiečių žvalgybininkams labai nepatiko. Vienas iš jų net atvirai pasakė generolui Jacquier: "Mes žinome, kad sovietai turi savo šnipus jūsų organizacijoje. Mes, žinome, kad jūs dėlto nekalatės, nes tik neseniai perėmėt vadovybę, bet jūs turit savo tarnybą išvalyti".

Kaip tai padaryti, Jacquier tarėsi su De Vosjoli, tačiau kai tas gruodžio mėn. buvo iššauktas į Paryžių, jis pastebėjo, kad generolas jį sutiko labai šaltai ir pasiuntė pasikalbėti pas pulkininką Mareull, kuris tvarkė prancūzų žvalgybos ryšius su svetimomis valstybėmis. Pulkininkas išsakė De Vosjoli pasakyti kitam karininkui visas Prancūzijos šnipų Kuboje pavardes, kartu De Vosjoliui buvo išakytas suorganizuoti savo šnipų tinklą pačiose JAV-bėse, nes amerikiečiai atsisakę padėti prancūzams suorganizuoti atominę pajėgą -- force de frappe.

De Vosjoli atsisakė išpildyti pirmą įsakymą, nes pirmas žvalgybos įstatymas yra niekados neišduoti savo informatorių, o antrasis įsakymas jį dar daugiau nustebino, nes jis skambėjo lygiai taip pat, kaip 'Martel' pasakojo amerikiečių ir prancūzų žvalgybininkams. Maskva apie tą prancūzų planą žinojo anksčiau negu De Vosjoli! Už tat jis atsargiai paaiškino, kad praktiškai tokį žvalgybos tinklą būtų sunku suorganizuoti, o be to jis pakenktų nuoširdiems santykiams su amerikiečiais, jei jie apie tai sužinotų.

Vėliau Vosjoli susilaikė prieštų dėl informacijų apie Kubą perdavimo amerikiečiams. Be to, jos buvusios neteisingos, nes sovietai

nieko blogo nenorėję Ku boje ir tokiu būdu prancūzų informacijos pablo gino ne tik amerikiečių -- sovietų santykius, bet ir prancūzų -- sovietų ryšius.

Kai De Vosjoli vėliau priminė generolui, kad jis tai padaręs su jo žinia ir net įsakymu, generolas tik pečiais patraukė. Girdi, dabar viskas pasikeitę. Prezidentas Kennedy susitiko Nassau mieste su britų premjeru Macmillanu ir sudaręs sąmokslą prieš prancūzus. Žodžiu, De Vosjoli gavo griežtą įsakymą amerikiečius laikyti priešais ir atitinkamai elgtis.

Vėliau, kai jis pranešė naujas informacijas iš Kubos Paryžiui, jis gavo griežtą įsakymą iš paties generolo išduoti savo informantą. O kai tai padarė, tas netrukus buvo kubiečių suimtas ir sušaudytas. De Vosjoli, kuris anksčiau patikėjo savo viršininkų aiškinimui, kad de Gaulle neskubino išvalyti savo administraciją nuo sovietų agentų, nes po Aližiro netekimo nenorėjo naujo skandalo, kuris pakirstų jo režimą, dabar pradėjo galvoti, kad vis dėlto 'Martel' informacijos buvo teisingos.

(Bus daugiau)

LONDON, Ont. PABALTIEČIŲ FESTIVALIS

Pabaltijo tautų išeišiai Londone, Ont. gegužės 11 dieną, šeštadienį, ruošia labai iškilmingą suakutvinių -- 1968 metų paminėjimą, pavadintą -- Baltic Festival.

Iškilmės prasidės Londono R.K. Šv. Petro bazilikoje, kur Šv. Mišias celebruos vyskupas V. Brizgys. Po pamaldų visi festivalio dalyviai susirinks Victorijos parke prie paminklo, kur bus atitinkamos kalbos ir padėti vėininkai kovoje už laisvę žuvusiems pagerbti.

Iš Victorijos parko visi dalyviai rinksis į Londono miesto vieną gražiausių salių -- Centennial Hall, kuri, maloni sutapimu, yra šalia Viktorijos parko. Čia vyks didžiulis minėjimas -- akademija.

Į šias pabaltiečių iškilmės pakviesti Ontario Provincijos ministeris pirmininkas, parlamentų atstovai, Londono burmistras ir kiti. Iškilmės na pakviesti ir lietu-

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

RANKRAŠČIAMS ĮTEIKTI DATA:
1968 M. GEGUŽĖS 31 D.

Šiais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo suakutvinių metais mecenatas SIMAS KAŠELIONIS DIRVOS novelės konkursui skiria dvi premijas: I -- 300 dolerių ir II -- 150 dolerių.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą ir turinį patiems pasirinkti, tačiau šiais suakutvinių metais premijuojamos novelės turėtų būti patriotinio pobūdžio literatūriniai kūriniai.

ILGIS. Novelės rankraštis turi būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys pagal novelės siužetą ir meninę vertę.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai turi būti paruošti tik rašomąja mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdamos voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

LAIKAS. Paskutinė konkursiniams rankraščiams įteikti data: 1968 m. gegužės 31 d.

JURY KOMISIJA. Sudaryta iš trijų asmenų, ji visiškai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateiktų novelių nepremijuotina, premijos ar premija šiais metais neskiriama, perkeliama į ateinančius metus ir panaudojama greta eilinės ateinančių metų premijos.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui ar laimėjusiems autoriams 300 dolerių ir 150 dolerių premijos bus įteikiamos 1968 metų rudenį. Konkurso skelbėjas Dirvos laikraštis turi teisę premijuotąsias noveles be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autoriai gali premijuotąsias noveles spausdinti antruoju leidimu arba jų siužetais rašyti dramas, poetas ar romanus.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

viškos bendruomenės veiksniai, kaip Vliko Pirmininkas, Pabaltijo konsulai Kanadoje bei vyriausios Bendruomenės valdybos.

Pagrindinę kalbą pasakys -- Kanados Federalinio Parlamento atstovas J. Irvine. Iškilmų ceremonijų meistrui bus Londono Televizijos ir radijo bei spaudos žvaigždė -- Brady.

Kitoje -- gretimoje salėje bus priėmimo ir aukštiems svečiams pagerbti pietūs, kuriuose dalyvaus ir daug pabaltiečių.

5 val. vak. Centennial Hall auditorijoje bus didelis koncertas. Programą išpildys latvių solistai, estų menininkai, Kanados lietuvių -- Toronto "Varpo" choras ir geriausios Kanados lietu-

vių tautinių šokių grupės -- Hamiltono "Gyvataras" ir Londono "Baltija".

Vakare 8 val. žemutinėje salėje bus didžiulis susipažinimo ir pramoginis šokių vakaras.

Pabaltiečiai savo festivalį plačiai išgarsino per spaudą, radiją ir išsiuntinėdami kelis tūkstančius kvieslių, todėl festivaliu susidomėjimas didelis.

Gegužės mėn. 5 d. pabaltiečiai per CHLO radiją turėjo suakutvinių metų progą labai pavykusi pusvalandį, kur labai populiaria forma pareikšta daug svarių minčių apie žmogaus teises.

L. E-tas

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos -- Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ -- ĮSITIKINSITE.

PETIKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYB MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents,

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00, Dirva išeina
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

MINTYS SPAUDOS MĖNESIUI

Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba, tęsdama savo pirmųjų pradėtą tradiciją, ir šiais metais gegužės mėnesį paskelbė lietuviškos spaudos mėnesių. Vadinas, bus spaudžiamas lietuvių durų skambutis, prašant užsisakyti laikraštį arba nupirkti sandėliuose užsigulėjusias vertingas knygas... Argi jau reikia taip siūlyti laikraštį ir knygą tam lietuviui, kurio tėvas ar senelis pats ėjo į tolimus Prūsus spaudos parsinešti? Argi jau yra lietuvių, kurie laikraščių ir knygų ir galėdami neskaityti? III Kultūros kongreso spaudos simpoziume Mečys Valiukėnas pasakojo, kaip spaudos darbuotojai garsono laikraščiuose vieno dailininko parodą, kad tik jis daugiau parduotų paveikslų, kad tik jo paroda pasisektų. Jie tai darė nesavanaudiškai, iš meilės lietuviškajam menui. Ir koks buvo nusivylimas vieno iš uoliausių reporterių, paaiškęs, kad anas dailininkas jokio lietuviško laikraščio neprenumeruoja... Tai ar nereikia spausti to dailininko durų skambučio, kad užsisakytų lietuvišką laikraštį? Ar nereikia spausti durų skambučio daugelio tų, kurie pasitenkina vietine svetimos kalbos spauda, nes ten žinios naujesnės, nes ten... o kas gi ten? Lietuviškų žinių tengi nei naujesni, nei dažnesni nerasi, kaip lietuviškame laikraštyje.

Savosios knygos ar laikraščio reikšmės aiškinti nereikia. Kiek pakalbėjęs, tuoj matysi, ar žmogus savo dvasios žinyną ir vaizduotę yra turtinęs geromis knygomis, ar jis turi ryšį su išsišklaidžiusiais broliais ir jų veikla bent per laikraščius ir žurnalus.

Jei neturėtumėm spausdinto lietuviško žodžio, tai nebūtų nei lietuviškų organizacijų, jų veiklos, o lietuviybė būtų mirusi. Spauda mus jungia į vieną bendrą šeimą, informuoja ir saugo, kad mes, šakelės, nenuđuštume ir nenuvirtume nuo lietuviško kamieno. Šventa lietuvių pareiga lietuvišką spausdintą žodį išlaikyti gyvą ir veiksmingą.

Spaudos vajaus skelbėja yra Lietuvių Bendruomenė, taigi ant jos pečių gula ir jo sekmingas įvykdymas. "Juodojo" darbo našta atitenka darbščioms apylinkių valdyboms. Taigi, vajaus pasisėkimas, bent didesne dalimi priklauso nuo apylinkių veiklumo. Šventadieniais prie lietuviškų parap. bažnyčių būna platinami amerikoniškų laikraščių sekmadieninės laidos. Kodėl bent tuos kelis sekmadienius neišėiti ten su lietuviškos spaudos platinimu? Teko skaityti spaudoje, kad LB Marquette parko apylinkės valdyba Chicagoje pasiėmusi šią vajaus pareigą atlikti.

Turime džiaugtis turėdami lietuviškas knygų leidyklas, kaip Viltis, Draugas, LB Kultūros Fondas, Terra (Civinskų), Nida (Anglijoje), J. Karvelis, J. Kapočiaus L. Enciklopedija, L. Dienos ir kt. Jei nebūtų jų, nebūtų knygų nei skaitytojų. O kyla be platinio gultų sandėlyje. Gi platinio darbas nėra nei lengvas nei pelningas. Spaudos platintojai -- tai naujieji knygnešiai iš pasišventimo. Garbės medaliais atžymimi organizacijų darbuotojai, pagerbiamas mokytojas, duodamas premijos rašytojams. Tai gražu ir kilnu. Bet pasiaukojusieji spaudos platintojai yra užmiršti, nes jie "biznieriškai". Pav., Chicagoje per eilę metų visuose lietuviškuose susibūrimuose matomas tempiant knygas "knygnešys" K. Rožanskas. Publikai išsiškirščius, knygų dėžes jis krausto atgal į automobilį, kai kada ir nieko nepardavęs. O gi panašių knygnešių yra visose lietuviškose kolonijose.

Pažvelgiau į Kultūros fondo Z. Dailidkos ir J. Bertašiaus apyskaitinį pranešimą. 35 platintojai Kultūros fondui skolingi apie 8000 dol. Skolininkų sąrašą ieškojau Californijos spaudos platintojo V. Prižginto pavardės. Nėra. Per daugelį metų Chicago Aukšt. Lituanistikos mokyklai, Kultūros fondui, Vilčiai ir Pedagoginiam Lit. Institutui jis yra žinomas kaip tvarkingiausias platintojas.

Kultūros fondas kas savaitę kuo ne į visus pasaulio kraštus turi įpakuoti ir nešti įpaštą keleto knygų siuntinių. Tą "malonumą", įskaitant ir knygų sandėliavimą, rūpestingai atlieka A. Kareiva. Čia tik keli suminėti, daugelis nepaminėti, savose kolonijose težinimi spaudos platintojai, kurie ir atliks spaudos vajaus įvykdymą, vertą prisiminti ir įvertinti. Vienas iš gražiausių pagerbimų būtų, jei mes išpirtumėm visas ant jų stalų išdėtas knygas, tuo žymiai sustiprindami spausdintą žodį ir lietuvišką kultūrinę veiklą.

Juozas Šlaugas

TEISĖ IR JĖGA

Jonas Miškinis

Vidinis šalies saugumo pagrindas yra teisė. Tarptautinė teisė derina ir tautų santykius. Jai pagrinda, kaip mokslo šakai, dėjo Hugo Grocius, parašęs traktatą "Jus belli ac facis". Virš 300 metų praėjo nuo to laiko, kai viso pasaulio kontinentai apjuosti milžinišku tarptautinių sutarčių tinklu, nustatyti teisiški bendravimai, jų dėka laisvam pasauly vystosi kultūros ir prekybos santykiai. O vis dėlto, reta tauta, kad nebūtų užpul-ta kitos, kad jos kultūra nebūtų sunaikinta prieš nebesiskaitant su bet kokia teise. Ir taip teisiųjų santykių tinklai tarp tautų bei valstybių tankėja, o tuo pačiu ir ginklų pramonė tobulėja ir sandėliai didėja. Kiek tautų pavergta ir kultūros lobio sunaikinta po to, kai buvo sukurtas tarptautinės teisės mokslas!

Visi šią teisę kartoja, bet ne visi jos laikosi. Dažniausia didieji tautų nesusipratimai tebesprendžiami ginklų tobulumu, vadovaujantis divizijų skaičium. Kieno galia, to ir valia. Taip esant, kiekviena valstybė ruošiasi savo galią stiprinti ginklų tobulumu ir jų gausa.

Šiuo metu pasauly iškyla tiek neteisėtų aktų, kad atrodo, jog teisė ir teisėtumas darosi bejėgiai.

Kartais atrodo, jog iš tikrųjų pradeda įsigalėti t.v. džunglių teisė.

Tačiau tenka išskirti iš gamtos pasaulio žmogų. Juk jau nuo senų laikų yra suformuluota žmonių gyvenimo taisyklė. O ji yra visai paprasta ir visiems suprantama -- nedaryk nei vienam to, kas pačiam nemėli. Jei pačiam tas negera, tai negera ir kitam. Bet ar to politiniame valstybių gyvenime laikomasi?

Niekas iš mūsų negali sutikti su posakiu: jei aš pavogiau svetimą daiktą, tai gerai, o jei kas iš manęs pavogė, tai blogai. Tai ne pavyzdžiai kultūringoms ir civilizotoms tautoms. Kultūringosios tautos žmogus visus reikalus, kaip tarpusavyj taip ir kitų tautų požiūriu, sprendžia teisės pagrindais. Koks gi tos teisės pagrindas arba jos tikslas. Tikslas yra paprastas ir bendras. Jis leidžia kiekvienam žmogui suprasti, kad kiekvienas žmogus yra laisvas veikti tiek, kiek jo laisvė nepažeidžia kito žmogaus laisvės.

Visa tai skirta ne tik individui, ar atskiram asmeniui, bet ir kiekvienai tautai. Kiekviena tauta turi teisę laisvai gyventi, kultūrėti ir siekti bendro gerbūvio. Tai visų tautų pagrindinis uždavinys. Tautos daug ko siekia sutartinai, neatsižvelgiant gyventojų gausumo. Žinoma, atsiranda ir tautų gyvenime skirtumų ir įvairių nesusipratimų bei ginčų. Tačiau, jei iškyla kuris nors rei-

LIETUVOJE NESUGEBA...

(Atkelta iš 1 psl.)

Iš Kelmės atėjo į redakciją laiškas, kuriame skundžiasi automatais: "Net meninius vokus su ženklais pardavinėja. Tačiau kas iš to. Pabandyk nusipirkti -- išgirsi tik monetos skambėjimą. Spaudyk mygtukus nespaudęs -- nei kapeikų, nei voko. Tokie automatai Kelmės pašte, Varnių universalinėje parduotuvėje, Šiaulių autobusų stotyje..."

Redakcijoj toks laiškas -- ne naujiena. Redaktorai prisimena kito asmens pasakojimą:

"Mes tik prieš dešimt metų susigriebėme, jog mažai dėmesio skiriame gyventojų buitiniams aptarnavimui. Pradėjom chaotiškai ieškoti įvairiausių formų. Viena jų -- automatai. Bet kurti jų nemokėjome. Jie nekokybiški. Dažome juos kumščiais, koneveikiame ryšininkus ir prekybininkus..."

"Nepatikrinę praktikoje, automatais ėmėme pardavinėti duoną ir vandenį, papirosus ir degtukus. Pasirodė, jog tai be-reikalingos pastangos, vėjais paleisti pinigai. Prekybos darbuotojai išmontavo nenaudingus mechanizmus.

"Kartu su nevykusiais automatais išnyko ir tie, kurie iki šiol su pasisekimu galėjo gyvuoti... Dabar viskas paslėpta sandėliuose..."

"Praėjusiais metais plačiai nuskambėjo Kėdainių chemijos kombinato ir Kauno "Sanito" fabriko iniciatyva. Imo-nės savo lėšomis pradėjo steigti buitinius taškus... Aptarnavimo forma, rodos, turėjo vystytis ir plėtotis. Bet kas iš to? Kirpykla Kauno "Sanito" fabrike, nors įrengta geroje patalpoje (čia dirba net du žmonės), savęs nepateisina. Žmonės į ją neina. Kirpėjos per mėnesį vidu-

kalų skirtumas, kuris negali būti sprendžiamas mielaširdystės būdu, tai jis sprendžiamas teise ir teisėtumu. Tam ir yra Jungtinių Tautų institucija. Bet ar ši institucija pajėgi tam? Ar Sovietų Sąjungos sauvaiavimus ir kitų tautų teisių pažeidimus pajėgiam sutramdyti?

Tiesa, okupuotųjų kraštų vyriausieji veiks-niai reikalauja sovietus priversti, kad jie gerbtų ir vykdytų savo tarptautinius įsipareigojimus, kad Vakarai laikytųsi energingesnės ir aiškesnės politikos, bet ar daug atsiekta?

tinškai aptarnauja 10-15 klientų. Likusį laiką sėdi be darbo...

"Šiandien respublikos buitiniškai gyventojams teikia apie 300 rūšių įvairių paslaugų. Deja, kai kurios paslaugos yra "apmirusios"... Savo laiku bandė praktikuoti bilietų į kiną bei teatrų pristatymą į namus ir gėlių įteikimą... Pirmoji paslauga jau senokai nebeegzistuoja, antrąją kai kas iš vilniečių dar prisimena vasarą... Sostinėje pakankamai teatrų ir kino teatrų. Žmonės sugaišta keliolika ar keliasdešimt minučių, išgydami bilietą, bet jiems nereikia mokėti už 40 ka-

peikų kainuojančio bilieto pristatymą beveik visos rublio"... (ELTA)

NEPAKLUSNIEJI KOMUNISTAI

Budapešte įvykusi kompartijų atstovų konferencija pasibaigė nutarus "globalingą" konferenciją svarbiems komunizmo klausimams sušaukti Maskvoje lapkričio 25 d.

Preliminariniai tuo reikalu pasitarimai Budapešte vyko "nepaklusniųjų komunistų" ženkle: jugoslavi, rumunai ir italai visai nedalyvavo, o čekoslovakai atvyko su sąlyga, kad nebus kišamasi į jų vidaus reikalus. Kad jie išbuvo iki pasitarimų galo, rodo, jog Maskvos atstovai ne tik patys pabojo to reikalavimo, bet neleido prasižioti nei įnirtusiems R. Vokietijos stalinistams.

Čekoslovakijos atstovai nesilaikė ir nutarimo neskelbti apie pasitarimų eigą, apie viską pranešdami ne tik savo, bet ir Vakarų spaudos atstovams. Čekų delegacijos vadovas Lenart pasisakė ne tik už "atvirą minčių pasikeitimą", bet ir už pakvietimą Maskvos konferencijon kitų "progresyvių ir demokratių partijų" atstovų, o ne vien tik grynus komunistus.

Paskutinėmis žiniomis, Maskva nutraukė kviečių eksportą į Čekoslovakiją. Rusų kviečiai dengė 42 nuoš. visų Čekoslovakijoje sunaudojamų kviečių. Atrodo, kad prasidėjo ūkinis spaudimas į Pragos vyriausybę.

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!!
UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkeliš — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
V. Volertas — ŠAMOKSLAS — premijuotas romanas	\$3.50
St. Yla — MODERNI MERGAITE	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELIŲ — paveikslų albumas	\$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PADAIVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. ŠKEMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — minkštais viršeliais	\$3.00
kietais viršeliais	\$3.75
LITERATŪROS METRAŠTIS — Trečioji Pradalgė ir Ketvirtoji Pradalgė kietais viršeliais	\$3.75
minkštais viršeliais	\$3.00

Visa eilė kitų poezijos, beletristikos ir prisiminimų knygų.

Užsakant knygas, prie kainos prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos

(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD - CHICAGO, ILL. 60608 - TELEPHONE 847-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Montrealis pasiruošęs priimti svečius...

Pasiruošimai šių metų "nuolatinei" parodai Montrealyje vyksta pilnu tempu. Pačiame aikštynė dirbama, krutama visą laiką. Darbininkai valo žiemos pasėkas, sodina gėles, krūmus, medelius. Vietos, kur stovėjo nugriauti pavilionai skubiai užpilamos, vėlinuojamos, ir apšildomos gėlėmis. Atrodo, kad bendras vaizdas bus toks pat, kaip pernai: pritrenkiantis, puošnus, netgi gaivinant. Tie lankytojai, kurie nenorės ilgai stovėti pavilione, galės pasivaikštinėti ar pasėdėti lauke, pučiant nuo upės ir gausių kanalų švelniam vėjeliui, trykstant fontanams, skambant muzikai, plaukiojant gubėms, Pramogų bus kiekvienam ir pagal kišenę.

Jau galutinai paaiškėjo, kad dalyvaus 45 valstybės, plius Lenkija ir Airija. Veiks beveik visi specialūs pavilionai, veikę pernai metais, Lenkija perėmė Vermonto paviljoną, kur žada atgabenti daug savo krašto gaminių. Airija gaus buvusį Technikos paviljoną greta Britanijos paviljono. Tarp kitų idomybių, kaip pranešama, bus įrengta tikra airiška karčiama su visais atributais. Yra net atvykusi viena ponė iš Dublino, tos srities specialistė, kuri vadovauja pasiruošimams. Kas bus padaryta su tuščiu New Yorko valstijos paviljonu, dar nežinoma. Norima ką kitą įruošti, tik skundžiamasi, kad permažai laiko. Štai, buvusiam Skandinavijos valstybių pavilione bus manekėnais parodyta žmogaus išsivystymo istorija -- Man and his Image. Japonijos paviljonas pagrindinai perstatomas ir papildomas naujais ekspozicijomis.

natais. Prancūzija savo paviljoną pertvarko, kur bus mažiau rodoma technikos, bet kreipiamas dėmesio į madas, namų įrengimus, apstatymą, sportą ir kultūrą. Bus įrengtos atskiros skaityklos ir spaudos parodos. Indija savo pavilione rodys daugiau vaizdų iš Indijos gyvenimo, meno ir kultūros. Paviljonas nustos oficialumo.

Pats miestas jau šventiškai išsipuošęs: visos didžiosios gatvės iškabinėjamos vėliavomis ir plakatais. Parodos emblema paliekama pati, veikusi pernai: ant mėlyno pagrindu raketų susikibusios baltos figūros. Šalia sukryžiuotos įvairios vėliavos: Kanados valstybinė su klevo lapu, Quebec'o provincijos ir Montrealio miesto.

Paroda oficialiai atidaroma gegužės 17 d. ir jau sudarinėjama smulkios iškilmių programa. Ypač maloniai Quebec'o prancūzus nuteikė naujai išrinktas liberalų partijos vadovas, kuris taip pat tapo Kanados valdžios ministru pirmininku, Pierre Elliott Trudeau, atstovaujantis abi besigrumiančias tautybių grupes ir kultūras: anglišką ir prancūzišką. Pats būdamas kilęs iš mišrių tėvų (jo motina škotė, tėvas -- prancūzas), jis puikiai kalbasi abiem kalbomis ir, atrodo, susilauks visų gyventojų pritarimo.

Praeitą savaitę Montrealyje vyko Kanados "beatnikų" ir įvairiausio plauko "hippies" suvažiavimas. Svarbiausią savo susirinkimą jie turėjo Paul Sauvé centre, ten, kur pernai rugsėjo pradžioje ir lietuviai buvo gavę salę ir kurioje turėjo savo pasirodymus. Miestą užplūdo įvai-

rios paskirties rūbais, apsiavę kaubojų batais, kiti tik šliurėmis, o daugelis ir visai basi demonstravo savo "gerą skonį" miesto gatvėse. Tikras išsigimėlių maskaradas!

Šiuo metu Montrealyje demonstruoja savo maršus kostiumus ir sugebėjimus Brazilijos tautinis šokių ir dainų ansamblis BRASILIANA, kuris rodosi St. Denis teatre. Ir, atrodo, su dideliu pasisekimu. Šiaip jau reikia pasakyti, kad miesto kino teatrui perkimti seksualiniais filmais, o laikraščių kioskai -- tokios pat rūšies kalnais laikraščių ir žurnalių. Kartais kyla įtarimas, kad kino cenzūra ir padorumą prižiūrinčios įstaigos nustojo veikusios.

Lietuviškam gyvenime tik smulkmenos ir parapiškos naujienos. Tiesa, neseniai D.L. Karaliaus Mindaugo šaulių kuopa buvo suruošusi lietuvių tautinę ir tautodailės parodą, vykusią Aušros Vartų parapijos salėje, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Parodą aplankė net miesto burmistro padėjėjas su poniu ir labai gėrėjosi kai kuriais lietuvių meniniais išdirbiniais ir žadėjo padaryti žygių, kad dalis tų eksponatų būtų perkelta į "nuolatinę parodą". Galimas daiktas, kad tai ir galės būti padaryta, kai nebereikės bijotis "didžiojo brolio" skersakiavimo.

Ant. Bernotas

HELP WANTED MALE

ARC WELDERS
and
SPRAY PAINTERS
EXPERIENCED ONLY.
Immediate openings. Good wages & pension plan.

REMKE, INC.
28100 Groesbeck Hwy.
Roseville, (Detroit), Mich. 48066
(45-54)

SURFACE GRINDERS
with cutting tool experience. Good wages, excellent working conditions and fringe benefits.
Apply in Person or call
MAKALL TOOL CO., INC.
300 Minnesota Troy, Mich.
313 — 588-7802 (53-57)

Vellionis Julius Vepštas su žmona, 1953 m., švenčiant 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

JULIAUS VEPŠTO LIETUVIŠKAS KELIAS

J. Vaičiūnas

Kovo 13 dieną mirė chicagietis visuomenės veikėjas Julius Vepštas.

Staigi, lengva ir netikėta buvo jo mirtis. Dar savo atsiskyrimo dieną vellionis planavo išvažiuoti atostogų į šiltuosius šaltinius sveikatai pataisyti, nes daktarai buvo pripažinę širdies negalavimus. Dėl jos Vepštas buvo buvęs kelis kartus ligoninėje.

A.a. Julius Vepštas pasaulį išvydo 1902 metų liepos 14 dieną Panevėžyje. Kartu su tėvais, broliais ir seserimis, 1914 metais I Pas. karui prasidėjus, pasitraukė į Rusiją. Tėvas mirė Sibire o visa šeima po karo grįžo atgal Panevėžin. Čia Julius mokėsi, tarnavo kariuomenėje. Kurį laiką pasiliko kariuomenėje viršilios laipsniu.

Grįžęs iš kariuomenės, pradėjo tarnauti valstybinėje administracijoje, tapo šaulių bū-

rio vadu. Būrys buvo vienas iš didžiausių -- apie du šimtai vyrų. Jo dėka buvo suorganizuota ir moterų šaulių grupė.

Šalia to dirbo kooperatyvuose.

1928 metais dar Panevėžyje vedė Antaniną Aušraitę

Lietuvą okupavus raudonajai armijai, po savaitės pavarde gyveno ir slapstėsi Ukmergės apskrityje. Laimingai sulaukė karo su vokiečiais.

Su trimis mažais vaikais ir žmona, atsidūręs Hanau stovykloje Vokietijoje, dirbo butų skyriuje ir kituose komitetuose, kol 1949 metais atvyko Chicagon. Apsigyveno Marquette Parko lietuvių kolonijoje, iš pirmųjų dienų įeidamas į lietuviškus darbus. Ilgą laiką buvo Balfo, ramovėnų valdyboje. Panevėžiečių klubas irgi neapsiėjo be jo. Be to, priklausė SLA ir kitoms organizacijoms. Buvo vienas iš pirmųjų Šaulių Sąjungos atkūrėjų, kartu su Valatkaičiu, Išganaičiu ir kitais. Jeigu skirstytume Lietuvių Bendruomenės narius į aktyvius ir pasyvius, kaip kad įprasta, tai vellionis nuo pat LB įsisteigimo buvo pirmųjų tarpe.

Lietuvių Bendruomenė a.a. Julius paaugojo paskutinius savo gyvenimo dvejus metus. 1966 m. buvo išrinktas į Marquette Parko apylinkės valdybą vicepirmininku ir kultūrinių reikalų vedėju.

Savo darbo neatsisakė net ir sveikatai pradėjus šlubuoti. Pirmaisiais savo darbo metais valdyboje sutiko apsiimti Dainų Šventės bilietų platinto komisijos pirmininko pareigas. Paskutinės tris savaites prieš šventę dirbo dienomis ir naktimis, sudarydamas 10,000 vietų planą, atlikdamas kitus techniškus darbus. Jo atostogos sutapo su švente, bet jis jų atsisakė, nors valdybos narių buvo prašomas išvažiuoti pailsėti -- kiti valdybos nariai būtų mielai sutikę jį pavaduoti. Tačiau lietuviškos pareigos jausmas nugalėjo.

Zinoma, jis nebuvo pakankamai įvertintas kaip ir kiti jo darbai. Bet jis džiaugėsi pasisekimu, užmiršdamas save.

Antraisiais kadencijos metais Julius pradėjo stipriau negaluoti. Tačiau liga nesutrukdė dalyvauti jam posėdžiuose, nesutrukdė atlikti svarbesniųjų darbų.

Jis ėjo ir dirbo iki paskutinės savo gyvenimo dienos.

Jo lietuviškas darbas daug kieno buvo nesuprastas ir nepakankamai įvertintas. Nes jis neieškojo savo vardo kėlimo spaudoje, jis niekad nenorėjo būti "garsus". Jis buvo mažas, bet tame jo "mažume" ir slypi jo didybė.

Kada jis gulėjo rudame ažuoliniame karste, vis dėlto visuomenė jį atsiminė. Prie trispalvės papuošto karsto organizacijų atstovai, susirinkusieji, atėję kopolyčion atiduoti vellionui paskutinę pagarbą, netilpo. Ir ilga vežimų vilkstinė lydėjo į kazimierines kapines.

Įvertiname žmogų, kada jo jau nebėra.

PUOSELĖKIME LIETUVISKUS TAUTOS LOBIUS

Ne kiekvienas iš mūsų yra pakankamai judrus ir atitinkamai pajėgus kuo nors prisidėti prie mūsų 50 metų nepriklausomybės paminėjimo. To negali pasakyti apie dailininkus Tamošaičius. Jie visada stengiasi kaip nors iškelti lietuvišką vardą. Dailininko Antano Tamošaičio paveikslas puošia Michigano gubernatoriaus George Romney butą, o kitas jo paveikslas iškabintas senatoriaus Robert F. Griffin Detroito įstaigoje.

Jis juos jiems padovanojo prieš porą metų, savo parodos Detrote metu, kurią iškilmingai atidarė Michigano valstijos gubernatorius George Romney.

Rudenio lapams krintant, dailininkė Anastazija Tamošaitienė turėjo savo darbų parodą Detroito Universite, o šį pavasarį, tik pradėjus naujiems lapams sprogti prieš pat Velykas, vėl atkeliavo į Windsoro Universitetą.

Šios parodos menininkams finansiniai mažai naudos teduoda, bet kaip lietuviškos tautodailės ir lietuviško vardo įnešimas į platesnius vandenius, yra begaliniai svarbus.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

EXPERIENCED,
SCREW MACHINE OPERATORS
AND
SET UP MEN.

Starting rate \$4.00 per hour & up plus fringe benefits.

Call between 8 A. M. & 5 P. M.
SOLAR MACHINE PRODUCTS
COMPANY
29350 North Line Romulus, Mich.
313 — 941-3700 (51-53)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
AUTOMATIC SCREW
MACHINE OPERATORS
To set up and operate Acme Gridley.
NATIONAL COLD FORMER
OPERATORS
FOR ALL SHIFTS.
Steady work for qualified men.
Fringe Benefits.
DETROIT DIAMOND SCREW
PRODUCTS

2200 Fourth Wyandotte, Mich.
313 — 383-8200 (51-57)

Jūsų pavardė šalia mūsų gali puikių dalykų atsiekti.

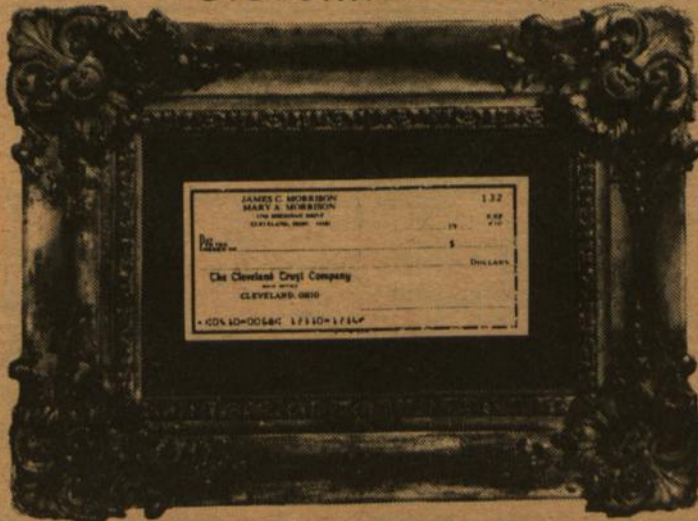
Mūsų čekiai atrodo kaip ir visi kiti jūsų matyti čekiai. Išskyrus du dalykus. Pavardė viršuj ir pavardė apačioj. Jūsų ir mūsų. Kartu jos gali puikių dalykų atsiekti.

Sakysim, jūs tik baigėte žiūrėti vėlyvą filmą teatre ir randate, kad automobilis neužsiveda. O kišenėje turite tik 78 c. Tai ne problema. Skersai gatvės yra gazolino stotis, kurio dėka patvarkomas jūsų automobilis -- ir Cleveland Trust čekis jūsų kišenėje išgelbsti jus iš bėdos.

Tai puiku!

Prašykite padėti mūsų vardą šalia jūsų. Sudarysime gerą bendriją.

Cleveland Trust

Puikus čekis.

Mirė Jurgis Salasevičius

Jurgis Salasevičius, anks-tyvesnės išeivijos veiklus lietuvis, palaidotas Visų šventų kapinėse gegužės 7 d. Mirė geg. 4 d. Buvo pašarvotas Della Jakubs ir sūnaus laidotuvių namuose, E. 185 gatvėje. Pamaldos buvo šv. Jurgio bažnyčioje, kur Salasevičiais visą laiką priklausė. Gedulo pamaldoms vadovavo dukters sūnus kunigas.

Velionis buvo virš 70 metų amžiaus, kilęs Kukuose, Marijampolės par. Amerikon atvyko 1913 metais, Clevelande gyveno nuo 1917 metų, čia vertėsi prekyba maisto srityje.

Paliko nuliūdime žmoną Julę, dvi dukteris ir žentus su jų šeimomis. Pirmadienio vakare, laidotuvių namuose, paskutiniam atsisveikinimui giedojo A. Mikulskio vedamas Čiurlionio ansamblio vyrų choras; žodį sakė K. S. Karpius.

Visa Salasevičių šeima buvo veikli, ir likusieji tęsėsi darbuoja lietuvių tarpe, katalikiškose draugijose ir Vyčių skyriuose, ir labai artimai stovėjo Dirvai. Jų dukrelės Alvina ir Antone-tė dainuodavo Dirvos radi-

jo programose 1931 metais, ir su savo vyrais vėliau Dirvos rengiamuose vakaruose. Darbavosi prie įsteigimo Lietuvių Kultūrinio Darželio.

Abu Salasevičiai Vilties Draugijos nariai ir A. L. Tautinės Sąjungos nariai.

Velionis Jurgis, turėdamas laiko vėlesniais metais, savo automobiliais pasitar-naudavo iš Lietuvos atvykusiems atstovams, svečiams ir artistams, ir jų namuose jie buvo priimami ir vaišinami.

Kai 1948 metais St. Nasvytis susitarė su Karpium parkvisti Čiurlionio ansamblį į Clevelandą, Jurgis Salasevičius su Karpium surado lietuvių namus ir šeimas, kurios sutiko spon-soruoti ir priimti daugumą Čiurlioniečių, ir patys pri-ėmė į savo namus.

Jurgiui Salasevičiui am-žinos ramybės. Šeimai gili užuojauta. (ksk)

LILIJAI ŠUKYTEI pa-gerbti priėmimas buvo suruoštas šeštadienį, gegužės 4 d. Noros ir Vy-tauto Braziulių namuo-se.

Metropolitan Operos solistei lankantis tos operos gastrolių metu Clevelande, mūsų visuomenės veikėjų tarpe kilo sveikintinas sumanymas padaryti L. Šukytei pri-ėmimą ir lietuvių tarpe, nes operos solistams kas vakarą tuos priėmi-mus ruošia ir amerikie-čiai.

Solistė Lilija Šukytė į priėmimą atsilankė su

motina p. Šukiene ir džiaugėsi praleidusi ma-lonų vakarą gausiai jos pagerbti susirinkusių lie-tuvių tarpe. Keletą svei-kinimo žodžių jai tarė PLB vicepirm. St. Barz-dukas, rengėjų vardu LB I apyl. pirm. F. El-dimtas. Solistei buvo įteikta graži tautiniais rūbais papuošta lėlė.

Priėmime, šalia visos eilės Clevelando orga-nizacijų atstovų ir sve-čių, buvo ir savo dailės darbų parodą atidaręs svečias iš Chicagos dail. Ant. Rūkstelė.

Ta proga malonu paste-bėti, kad jaunosios mūsų operos žvaigždės L. Šu-kytės karjera Metropolitan operoje nepraeina, kaip meteorito greitas žy-gis. Ji tik pradėjo kopti į tos meno tvirtovės vir-šūnes. Sudaryta 3 me-tams sutartis netolimoje ateityje leis mūsų solis-tei pasireikšti pagrindi-niuose operų vaidme-nyse. Ta pačia proga jai atsiveria plačios per-spektyvos gastroluoti ir kitų kraštų operose ir koncertuose. Ir dabar ji tik ką buvo grįžusi iš koncertų Vak. Berlyne ir Hamburge, Vokietijoje.

• **DAILININKO ANTA-NO RŪKSTELĖS** kūrinių paroda buvo atidaryta ge-gužės 4 d. Čiurlionio Ansamblio namuose. Re-tą svečią iš Chicagos pa-sveikino PLB vicepirm. ir Čiurlionio Ansamblio meno vadovas muz. Alf. Mikulskis, o rengėjų var-du LB I Apyl. pirm. F. Eidimtas. Už malonų dė-mesį jiems atsidėjo kūrinių autorius dail. A. Rūkstelė.

Parodoje vyrauja sau-lės spindulių nušviesti Lietuvos laukai, akį pa-traukia ir prisimini-mus sukėlę mūsų tė-viškės vaizdai. Nors pa-rodos atidarymas įvyko neįprastu ir nepatogu tam tikslui laikui, bet per šeštadienį ir sekmadienį jau buvo išpirkta virš 10 paveikslų.

Nespėję praeitą savait-gali parodos pamatyti, kviečiami jona atsilanky

SUSIPAŽINKIME SU AUSTRALIJOS LIETUVIAIS

įsigydamis leidinius apie jų visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą.

KREPŠINIO IŠVYKA AUSTRALIJON.

Redagavo Jonas Šoliūnas. Daug nuotraukų. Knygoj yra daug medžiagos apie Australijos lietuvių gyvenimą. 153 pusl. Kaina \$3.00.

Gaunama Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103 ir pas leidėją — J. J. Bachunas, Tabor Farm, Sodus, Michigan 49126.

Taip pat patariame visiems įsigyti knygą **BLEZDINGĖLĖ PRIE TORRENZO**, kurioje Pulgis Andriūšis, Vl. Radzevičius ir kt. iškilieji Australijos lietuvių spaudos žmonės vaizdžiai patiekia mūsų brolių gyvenimą tolimame kontinente. Knygos kai-na — 2 dol.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice **COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.**

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicagos į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

ALDONA BAUŽINSKAITĖ-KAIRIENĖ

GEGUŽIO PAŽADAI

Iš gegužio pažadų
Kyla tūkstančiai žiedų;
Kaip mergelė nekalta
Obelis visai balta.
Rausta vyšnia nuošaly,
Lyg jaunamartė kukli.
Tulpė kelia liekną taurę,
Bitės medų jau ragauja.
Iš gegužio pažadų
Kiek žiedų!

PASIMATYMAS

Kur gluosnio šakos mirksta tvenkiny,
Tave sutiksiu vakare.
Ir žvaigždės skęs gilyn, gilyn,
Be garso kaip sapne.

Priglausi galvą tyliai ant peties
Ir nereikės kalbos.
Toks aiškus bus lėmimas atetties,
Kaip tvenkinio vanduo.

Kur gluosnio šakos mirksta tvenkiny
Tave sutiksiu vakare.
Ir žvaigždės skęs gilyn, gilyn,
Tartum norėdamos, kad mes
Paliktume vienį.

PATS LAIKAS SVAJOTI

Temsta.
Raudonas saulėlydžio vynas išsiliejo.
Svaigu.
Pats laikas svajoti.
Laikyk mane stipriai:
Aš lengva kaip rūkas.
Mano kojos neliečia rasos.
Paveikslai be rėmų
Liejasi vienas su kitu,
Ieško veidų,
Ieško dienų.
Laikyk mane stipriai.
Saulėlydžio vynas svaigus —
Užteks abiem.

Iš eilėraščių rinkinio **DETALES**.
Išleido Ateitis

ti vakarais nuo 6 iki 9 val.

Paroda uždaryma sek-madienį, gegužės 12 d. 9 val. vak.

VAIKUCIŲ ŠVENTĖ

Gegužės 5 d. Naujosios parapijos bažnyčioje sekan-tys vaikai priėmė Pirmąją šv. Komuniją: Degutytė P., Digulytė R., Yatskaitė J. M., Kazėnas D., Kijauskas T., Kižys E., Miškinytė D., Motiejūnaitė D., Nasvytis P., Petukauskaitė D., Ri-binskas R., Rūkstelytė J., Staniškytė R., Šukys T., Su-šinskas A.

Mokykloje mokina sese-lės Kazimierietės iš Chica-gos. Parapijos klebonas kun. J. Angelaitis. (mk)

PRANEŠIMAS

Sekmadienį, gegužės 12 dieną, 11:30 valandą, tuoj po lietuviškų pamaldų Krikščionių Demokratų Partijos Clevelando skyrius ir Amerikos Lietuvių Konservatorių Klubas žemu-tinėje Lietuvių salėje rengia **pranešimą-pašnekėsį** apie labai įdomią Vytauto Vaitiekūno studiją: "Bendravimas su Lietuva". Pra-nešėjas: advokatas Julius R. Smetona.

Broliai ir sesės lietuviai maloniai kviečiami atsilan-kyti į šią retą paskaitą. (Sk.)

• **Reikalingas** kambarys vyresnio amžiaus moteriai. Galintieji tokį kambarį iš-nuomoti, prašome pranešti: Mrs. I. Andrulis, 13802 Lake Shore Blvd., Clevel-land Ohio 44110. Telefonu: 451-2511 prašoma skam-binti po pietų. (sk)

B. MURINO PARODA BOSTONE

Dail. Br. Murinas

Gegužės 11 d. 7 val. 30 min. vak. ALTS-gos namuose, So. Bostone, rengiamas paskutinysis šio sezono kultūrinis su batvakaris. Ta pačia pro-ga pirmą kartą Bos-tone yra rengiama dail. akvarelisto Br. Mu-rino kūrinių paroda. Parodą rengia ir globo-ja L.B. Bostono Apylin-kės valdyba, kurios pirm. yra Ant. Matjoš-ka.

Vakaro programoj — parodos atidarymas ir apžiūrėjimas, dail. Br. Murino žodis. Programa rūpinasi kult. subatva-karių rengėjai.

Dail. Br. Murino kū-rinių parodą Bostone, ALTS-gos namuose, bus galima aplankyti šiom dienom ir valandom: gegužės 12 d., sekmadie-nį, nuo 11 val. ryto iki 7 val. vak., pirmadienį — penktadienį, t.y., nuo gegužės 13 iki 17 d. im-tinai, kasdien nuo 7 iki 9 val. vak., šeštadienį V.18, nuo 11 val. ryto iki 2 val. po pietų, sekma-dienį, V.19, nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų, kada įvyks parodos užda-rymas.

Kultūrinių subatvaka-rių rengėjai, o taip pat ir L.B. Bostono Apylin-kės valdyba maloniai kviečia savo miesto ir jo apylinkių lietuvių apsi-lankyti į kult. subatvaka-rį ir dail. Br. Murino pa-rodos atidarymą, tą pa-rodą gausiai lankyti.

Dail. Br. Murinas yra iškilius mūsų akvarelis-tas. (t.st.)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

DETROIT

• **Jungtinio Finansų Ko-miteto** Detroito skyrius centrui pasiuntė 3000 dol. iš paskirtos kvotos 10,000 dol.

Šiuo metu jau sudaryti dar neaukojusį sąrašai ir aukų rinkėjai juos aplan-kys. Būtų dar kilniau, jei-gu aukotojai patys atneštų auką lietuviybės reikalams ir tuo būdu palengvintų fi-nansų komiteto skyriui sa-vo darbą atlikti.

Skyrius tikras, kad nie-kas neatsisakys paaukoti — atlikti tautinio solidarumo pareigą, ypač šiais jubilie-jiniais metais, kada reikia paremti mūsų politinių ir kultūrinių vadovybų inten-syvias pastangas bei dar-bus krašto ir tautos laisvės atgauti, arba bent jai pa-greitinti.

Tikimasi, kad Detroito lietuviškoji visuomenė sky-riaus pastangų neapvils ir nustatytą kvotą — 10,000 dol. sudės. (š.m.)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais bly-nais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos novelės konkursui gauta novelė "Užgydyta žaizda". Primename, kad paskutinis terminas rankraščiui įteikti yra š. m. gegužės 31 d. Prašome nesiųsti.

• Dail. Romo Viesulo paroda Weyhe galerijoje New Yorke, 794 Lexington Ave., sulaukusi didelio pasisekimo ir gero kritikų įvertinimo dienrašty N. Y. Times ir žurnaluose Art News ir Time, visur pažymint, kad dailininkas yra lietuvis,

pratešiama iki gegužės 11 d. Iš parodos darbų jau išsigijo Library of Congress, Lehigh universitetas ir Illinois Bell Telephone Co. Be to, dviejų aplankų ciklą "Notes on Image and Sound" įsigijo Metro Goldwyn Mayer studija, o ciklą "Yonkers" — Cincinnati Meno Muziejus.

• Dalia Tallat-Kelpšaitė, Anatolijus Kairys ir Povilas Žumbakis, JAV LB Centro valdybos nariai, Studen-

tų Čajungos Čikagos skyriaus valdybos pakviesti, dalyvavo tos valdybos posėdyje. Buvo tartasi jaunimo, sporto ir Kultūros Fondo reikalais bei šių sričių CV pareigūnų santykiams su Studentų Sąjunga.

• JAV LB Kultūros Fondo ateities uždavinių planavimui yra sudaryta Kultūros Fondo planavimo komisija. Komisiją sudaro: prof. dr. Vytautas Bieliauskas, Karolis Drunga, prof. dr. Petras Jonikas, prof. dr. A. Klimas, prof. dr. Rimvydas Šilbajoris, kun. Kęstutis Trimakas S. J. ir prof. dr. Vytautas Vardys.

• Poetas Juozas Mikuckis, karininkas, savanoriskūrėjas, pirmasis Kauno komendantas, 1922-24 m. Lietuvos Rytų partizanų vadas, pasižymėjęs drąsa kovose prieš Lietuvos priešus, Kauno apskr. policijos vadas, 1940 m. komunistų kalintas, vėliau po karo apsigyvenęs Baltimorėje, gegužės 12 d. sovietiniu laivu "Aleksandras Puškinas" iš Montrealio išvyksta į Lietuvą, kur žada baigti savo

gyvenimą. Poetui dabar yra 76 metai.

PHILADELPHIA

• Bendruomenės Balso radijo programų transliacijai remti komitetas gegužės 11 d., 7:30 val. vak. ruošia šv. Andriejaus parapijos salėje koncertą vakarą. Programą išpildys Operetės choras iš New Yorko, vadovaujamas Mykolo Cibo.

Bus šokiai, veiks bufetas ir gėrimų baras. Rengėjai kviečia lietuviškąją visuomenę gausiai atsilankyti ir pagerbti operetės dailininkus išpildant programą, o taip pat prisidėti prie Bendruomenės Balso valandinės programos išlaikymo. (Sk.)

CHICAGO

ROSELANDO LITUANISTINĖ MOKYKLA CHICAGOJE

Motinos Dienos minėjimą ruošia gegužės 12 d., 11 v. r. Visų šventųjų parapijos salėje.

Pagerbus mamytės, žodį tars Roselando lituanisti-

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirm. Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė su aktoriumi Pilka ir p. Kraučūniene Balzeko muziejuje domisi teatro archyvais.

nės mokyklos Tėvų Komiteto pirmininkas dr. Pranas Sutkus ir LB Roselando apylinkės pirm. Bronius Macevičius.

Programoje, visi mokyklos mokiniai išpildys montažą: "Lietuvei mamytei". Tai motina, kuri budėdama laisvės sargyboje išaugino ir augina lietuvių tautą.

Maloniai prašome visus lietuvius, ypač mamytes ir močiutes gyvenančias Roselando apylinkėje, į šią šventę atvykti. M. P.

PRANEŠIMAS

METMENŲ VAKARAS įvyksta gegužės 25 d., šeštadienį, 8 val. vakaro, Marquette Hall, 6908 So. Western Avenue, Chicago, Illinois.

Programoje: JONAS MEKAS — pagrindžio filmos, poezija. Mirga Pakalniškyte — poezija. Rimas Vėžys — poezija.

Po programos šokiai, veiks baras.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti ir savo dalyvavimu paremti Metmenų žurnalą.

Taip pat maloniai kviečiame Metmenys prenumeruoti, bei įsijungti į Metmenų rėmėjų eiles.

Metmenų administracija: Ramojus Vaitys, 4726 Russet Avenue, Apartment R—109, Skokie, Illinois 60076. Santara-Šviesa (sk)

• Lietuvių Televizijoje Chicagoje (kanalas 26) gegužės 15 d., 8:30 val. vak. bus išpildytas Bal. Brazilijos parašytas montažas skirtas motinoms "Trys Motinos". Išpildys Marijos Aukštesniosios Mokyklos moksleivės ved. muzikės sesės Bernardos. Chorui akomp. G. A. Michtel-Alekšūnaitė. Visi Chicago ir apylinkės lietuviai kviečiami pažiūrėti tą vakarą Lietuvių TV programą.

TORONTO

• Kostas Kalendra, K. L. T. S-gos pirmininkas, su ponija buvo nuvykę į Los Angeles, Calif., kur dalyvavo pusbrolio kan. K. Steponio laidotuviuose.

• Dail. Vl. Stančikaitė-Abraitienė buvo surengusi savo dailės darbų parodą Toronto lietuviams. Paroda vyko Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Parodos proga Tėviškės Žiburiai gegužės 2 d. laidoje patalpino su dailininke pasikalbėjimą meno ir kūrybos klausimais.

• Toronto latvių teatras gegužės 4 d. turėjo premjerą, po ilgesnio pasiruošimo pastatant A. Landsbergio dramą "Penki stulpai turgaus aikštėje". Su tuo pačiu veikalu latvių teatras dalyvaus II Latvių teatro festivalyje Chicagoje.

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

Laiškai iš visų pasaulio kraštų byloja, kad patikimiausias lietuvių ryšys ir informacijos šaltinis yra laikraštis. Turime bičiulių ir artimesnių žmonių visur. Ir ten, kur valiutos sunkumai, skirtingos gyvenimo sąlygos, neleidžia skirti laikraščiai reikalingos pinigų sumos. Neapsunkinkime BALF ar kitų labdaros organizacijų laikraščių prenumeratomis ar knygų pirkiniais. Užprenumeruokime laikraštį patys, tuo suteikiant didelę moralinę paramą savo artimesniam žmogui.

Prašome, naudojantis žemiau dedama iškarpa, pasitarnauti artimam broliui lietuviui P. Amerikoje, Vokietijoje ar kitur... o kad ir čia pat Amerikoje...

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103
U. S. A.

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Jungiu čekį, pašto perlaidą 13 dol. (7 dol. 1/2 metų).

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

ALGIMANTUI POVILAIČIUI

tragiškai žuvus, jo tėvą Vilties Draugijos narį ir Dirvos rėmėją JONĄ POVILAITI, šeimą ir visus artimuosius, giliai išgyvenančius šią nelaimę, nuoširdžiai užjaučia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

A + A

ALGIMANTUI POVILAIČIUI

tragiškai žuvus Omahoje, jo tėveliams JONUI ir JADVYGAI POVILAIČIAMS, broliui RINGAUDUI ir sesutei LORETAI reiškiamo gilią užuojautą

Vaclovas ir Vanda Mažeikai

Eismo nelaimėje

ALGIMANTUI POVILAIČIUI

žuvus, žmonai VALEI, tėvams JADVYGAI ir JONUI POVILAIČIAMS bei jų šeimų nariams, gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Ona ir Stasys Petručiai

A + A

ALGIMANTUI POVILAIČIUI

tragiškai žuvus, ponų POVILAIČIŲ šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime jų skausmo valandoje

Kovų šeima
Omaha, Nebraska

JURGIUI SALASEVIČIUI

mirus, jo žmoną JULIJĄ SALASEVIČIENĘ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame

Petronėlė Skrinskienė,
Birutė ir Juozas Skrinskai

KAZI ROZANSKĄ,

jo mylimam tėveliui okupuotoj Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

ALT S-gos Čikagos Skyriaus Valdyba

Mielam Kolegai

VACIUI VINCLOVUI ir žmonai IRENAI,

jo Mamytei Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškia

Modestavičių šeima

Vilties Draugijos nariui ir ilgamečiui Dirvos talkininkui bei rėmėjui

JURGIUI SALASEVIČIUI

mirus, nuliūdusiai jo žmonai, visai šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

Filisteriui

ANTANUI SODAIČIUI

mirus, žmonai ČESLOVAI, dukrai BIRUTEI, sūnums TOMUI ir MINDAUGUI, nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

LTS KORPI NEO-LITHUANIA
VYR. VALDYBA

Eismo nelaimėje tragiškai žuvus

ALGIMANTUI POVILAIČIUI,

žmonai VALEI, tėvams JADVYGAI ir JONUI POVILAIČIAMS ir jų šeimų nariams, skausmo valandoje giliausią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

A. L. T. S-gos Omahos Skyrius